

Arbetsplan - Lokalt och nationellt styre - samhällskunskap

Syfte - förmågor - varför?

- I. Reflektera över hur individer och samhällen formas
- II. Analysera och kritiskt granska, lokala, nationella och globala samhällsfrågor

Centralt innehåll - vad?

- Vad som finansieras genom gemensamma medel och vad som ligger på individens ansvar, svenska välfärdsstrukturer
- Etiska och demokratiska dilemman som hänger samman med demokratiska rättigheter och skyldigheter
- Sveriges politiska system riksdag, regering, landsting och kommun. Var olika beslut fattas och hur det påverkar oss. Sveriges grundlagar.
- Individens och grupperns möjligheter att påverka beslut och samhällsutveckling samt hur man inom ramen för den demokratiska processen kan påverka beslut.

Hur?

Genomgång, läsning och uppgift på fakta om kommun och riksdag, med inflikade frågor som testar förmågorna ovan. Valfritt att avsluta med en egen skriven reflektion utifrån förmågorna på valt problem.

Eventuellt rollspel utifrån demokratins dilemman.

UPPGIFTER SOM SKA BESVARAS OCH LÄMNAS IN:

Boken Samhällskunskap A 6-9

KOMMUNEN s.54-74

1. Vad är det som samhället behöver planera och vem planerar? Vilken roll spelar översiktsplanen? Detta hör ihop med förmåga I ovan.
2. Vad är en kommun? Förklara!
3. Vilka uppgifter har kommunen att sköta? Vilka måste kommunen sköta och vilka är frivilliga?
4. Vad är det t.ex. som kostar i en skola? Berätta!
5. Var får kommunen sina inkomster ifrån? Beskriv de olika inkomsterna. Vad är en budget?
6. Vilka är det som bestämmer i kommunen? Och hur är det organiserat?
7. Vad är landstinget? Vad sköter det och var får det sin inkomst?

INFRASTRUKTUR s.75-82

8. Vad är infrastruktur? Detta hör ihop med förmåga I ovan.
9. Vilka olika former finns? Beskriv för- och nackdelar.
10. Vilken roll spelar oljan i det hela och på vilket vis är detta ett problem för samhället. Här kan du verkligen utveckla och resonera utifrån förmåga II ovan.

DAGENS VÄLFÄRD s.45-50

11. Hur ser samhällets välfärdssystem ut för om man blir sjuk, arbetslös, bildar familj och när man bli gammal? Använd begreppen som förekommer i texten och förklara. Vad anser du om vårt välfärdssystem - här reflekterar du runt förmåga II?

Boken Samhällskunskap B 6-9

RIKSDAGEN OCH DEMOKRATIN s.24-38

12. Beskriv var och en av de tre stora inriktningarna av ideologier.
13. Vilka partier hör hemma inom vart och en av dessa "ismer"?
14. Vad säger boken om hur man får en politisk uppfattning? Vad tror du själv?
Förmåga I.
15. Hur går val till i Sverige? Beskriv!
16. Vilka är det som sitter i vår riksdag? Antal och deras roll (bestämmande eller verkställande)? Vilka uppgifter har de?
17. Förklara följande begrepp i sitt sammanhang: motioner, utskott, remiss, betänkande, reservation, plenum.
18. Vad innebär parlamentarism?

REGERING s.38-42

19. Vad är regeringens roll - bestämmande eller verkställande? Förklara!
20. Förklara följande begrepp i sitt sammanhang: statsråd, minister, departement, proposition, ämbetsverk.
21. Beskriv Sveriges fyra grundlagar. Hur ser du på dessa lagar? Borde något förändras i så fall varför? Förmåga I och/eller II.

MÖJLIGHET ATT PÅVERKA: från genomgång om Kommun

22. Hur kan du som medborgare påverka beslut och väcka nya frågor för att försöka få saker genomförda som kommun och riksdag sköter.

FRIVILLIGT: REFLEKTION UTIFRÅN FÖRMÅGORNA

Välj ut något aktuellt område som har med styre och demokrati att göra, alltså sådant som du tycker att politikerna bör ta tag i. Gärna även ur alla tre perspektiv på lokal, nationell och global nivå. Bläddra gärna i tidningar på ledarsidor och debattidningar och se vad som är aktuellt just nu. Kanske kan ditt skrivande bli en insändare till tidningen.

